

УДК 001.895:794.5-069.15

«ФІЛОСОФІЯ МУЗЕЙНОГО ПРОСТІРУ»: НОВІТНІ КОМУНІКАТИВНІ ПРАКТИКИ (КВЕСТИ, ПЕРФОРМАНСИ)

Овчаренко Тетяна

Анотація. Стаття присвячена дослідженню новітніх культурологічних практик, до яких відносяться комунікаційні прийоми роботи в музеях різного типу, в тому числі й притеатральних. Встановлено, що існують три аспекти синтезу театру та музею: драматургія музейного простору, музей і навчання, музей і видовище. Визначено, що дієвими та найвідомішими формами роботи у музеях стали квест-екскурсії («музейний квест») та перформанси («живі картини»). Такі форми роботи надають можливість здійснювати музейно-театральну комунікацію, і виконують не тільки розважальну, а й функцію інформування, наставництва, навчання, збереження національної культурної спадщини, проведення наукових досліджень, комунікації, спілкування, спільного творчого дійства, а самі музеї і театри - виступають агентами чи «репрезентантами» культурної політики.

Ключеві слова: музей кіно, притеатральний музей, квест-екскурсія, музейний квест, живий квест, театралізація, музейно-театральна комунікація, перформанс.

Постановка проблеми. Музей і театр – це храми мистецтва. Це простір, в якому проходить комунікація глядача (відвідувача) з «текстом» культури. Тут стираються межі між глядачем та експонатом, глядачем та актором. Музей і театр – це аудиторія, публіка. Якщо їх не має – це катастрофа для театру і музею. І театр, і музеї – це місце, де зберігається культурна спадщина і зустрічаються часові категорії «минуле-сьогодення-майбутнє». Тема дослідження притеатральних музеїв нова, але вже існують багато наукових джерел, де висвітлюється їх діяльність. Зазвичай, це матеріали круглих столів, конференцій, симпозіумів. Історія їх виникнення та пік розвитку припадає на 20 — 30-і рр. ХХ ст. В Україні перший притеатральний музей на громадських засадах засновано при Мистецькому об'єднанні «Березіль» у 1923 р. Найбільша частина таких установ мистецтва і культури створена у період середини 1950 — 1980-х рр. Це пояснювалось попитом та потребами суспільства [Рудавіна І. Г., 2012].

Мета статті – пошук новітніх форм та засобів комунікації глядачів та експоната у просторі музею (квести та перформанси).

Виклад основного матеріалу дослідження. Музеєзнавці виокремлюють три основних аспекти зв'язку музею та театру:

Перший аспект, пов'язаний з театральністю будування експозицій музею та музейного простору. Т.П.Калугіна визначає, що в саме експозиції «інсценує певну драму», будується за законами драматургії, має сценарій, художній образ, режисерський задум [Калугіна Т. П., 2001]. Л. М. Шляхтина підкреслює: «Засіб подання матеріалу часто отрежисований, усі компоненти - все це дуже нагадує театр» [Шляхтина Л. М., 2010]. Т. П. Поляков вважає, що одну з форм «оживлення творів (речей, об'єктів) музейного мистецтва можна визначити як музей-театр»

[Поляков Т. П., 2003].

Другий аспект театралізації співвідноситься з проблемою: музей та навчання. Він характеризується наявністю в музейно-педагогічній діяльності прийомів, які характерні і для видовищних видів мистецтв: костюмовані персонажі, деякі ігрові форми, перевтілення. Такі прийоми використовуються під час екскурсій та занять з учнями на базі музеїв, а також, і в новітніх культурних практиках (квести, інтерактивні експозиції тощо).

Третій аспект театралізації пов'язан з проблемою: музей-видовище, музей і шоу. Культурний простір музею перетворюється на територію перформансів, арт-акцій, театральних вистав, так званих «живих картин» [Алексеева І. Б., 2008].

Музейний педагог І. Б. Алексеева вважає театралізацію методом, який дозволяє в доступній та привабливій формі здійснювати популяризацію музейного зібрання. Метод полягає, на її думку, в постановці костюмованих сценок з певної історичної епохи, з ризиканням експонатів [Алексеева І. Б., 2008]. Ми також вважаємо, що цей метод є дієвим і надає можливість впливати на емоційний стан відвідувачів. Вони зможуть не тільки пасивно сприймати інформацію, а й «вжитися» в умовну ситуацію, особисто пережити певні події.

Іншу точку зору пропонує педагог театру А.Б.Нікітіна, яка вважає, що костюмоване дійство «це спільна колективна творчість, вивчення історії в художніх образах» [Нікітіна А. Б., 2013]. Театралізація в музеї таким чином є синтезом традиційного театрального дійства акторів і інтерактивних елементів з виконанням завдань.

Третя точка зору з питання театралізації у просторі музею відноситься до розуміння впливу на масову аудиторію. Така форма передбачає не епізодичне включення експонатів в хід екскурсії, а «оживлення» героїв протягом усєї екскурсії.

Організація таких форм роботи з глядачем дуже складний, і вимагає фінансових затрат (наприклад, мати свої костюми, відсутність сцени, активність глядачів). І.Б.Алексеева виокремила умови проведення театралізації в просторі музею: 1) продуманий текст сценарію (історичні факти, стиль мови); 2) умовність ситуації; 3) чітка композиція кожного епізоду; 4) включення кожного глядача в якість персонажа у театральне дійство; 5) можливість поведення театралізації в режимі роботи експозиції [Алексеева І. Б., 2008]. Найбільш розповсюдженою формою є театралізована екскурсія (квест-екскурсія). Така форма допомагає комплексно сприймати реконструйований час, «оживлені персонажі» дозволяють відчувати нові емоційні та комунікативні почуття.

Зацікавленість темою та проблемою притеатральних музеїв підкріплює і той факт, що зовсім недавно відбувся круглий стіл на тему: «Чи потрібен музей сучасному театру?» В ньому прийняли участь не тільки фахівці музейної справи, а й багато режисерів сучасних театрів. Во Франції пройшла Міжнародна конференція театральних та притеатральних музеїв.

В обговоренні взяли участь Стефан Брауншвейг, режисер Національних театрів Орлеану та Страсбурга; Еммануель Демарсі-Мота, режисер Комеді де Реймс; Арно Менсьє, режисер і педагог (проводить акторські тренінги, працює не тільки у

французьких театрах, але й у Нідерландах, Німеччині, Алжирі, Японії, Австрії та ін.); Крістіан Ск'яретті, режисер (тривалий час був президентом Національної спілки індустрії мистецтв та культури (SYNDEAC)); Жан-П'єр Вінсен, режисер та актор (нині зайнятий викладацькою роботою у театральних школах Парижа і Канн), Пані Беатріс Пікон-Валлен, знаний французький театрознавець, фахівець зі східноєвропейського театру [Meleshkina, 2011].

Учасники дискусії зійшлися на тому, що музей має давати сьогodнішнім дітям театру приклади з історії, а також окреслювати шляхи розвитку сучасного театру, вписуючи набутий досвід у загальноісторичний контекст. Відома французька актриса та режисер Катрін Сеньє-Базен у своїй доповіді «Про Дім живої пам'яті французької драми» поділилася спогадами про свою акторську кар'єру на тлі мистецького життя від 1970-х рр. до сьогodні. Мадам Сеньє-Базен розповіла також про власні спроби створення виставок «Дім живої пам'яті театру» та «Мандрівка французьким театром», які супроводжувалися екскурсіями з використанням музики різних епох.

Безперечно цікавою, з яскравим насиченим відеорядом, виявилася розповідь художника-сценографа Бернара Женьє «Театр для театру: проєкт музею в Théâtre de la Gaîté lyrique». Відомий театральний художник побудував віртуальний музей історії театру з постійною експозицією, тимчасовими виставками та розвиненою інфраструктурою, розмістивши його у приміщенні старого паризького Théâtre de la Gaîté, заснованого ще 1862 р. (нині вже не працює). За проєктом митця, новостворений музей мав стати значним культурним осередком у центрі Парижа, відкритим як для дослідників, так і для широкої аудиторії, і водночас планувалося актуалізувати старовинну будівлю, вдихнути нове життя і зробити туристичним об'єктом на туристичній мапі міста.

У наступному виступі прозвучала інформація про результати міжнародного науково-дослідного проєкту «Звук театру/ Театр звуку», що його здійснює театральна лабораторія ARIAS. Учасниці проєкту – Гізі Пізано, професор кіно та аудіовізуальних мистецтв в Університеті Paris-Est, та Марія Магдалена Мервант-Ру, викладач університету Париж III Нова Сорбонна, відповідальна за семінари. Обидві доповідачки є керівниками дослідницьких програм ARIAS – CNRS. Метою проєкту було виявлення звукозаписів, пов'язаних з театром: записи старих вистав, допоміжні фонограми тощо. Проведені дослідження допомогли з'ясувати загальну потребу в збиранні, консервації та вивченні звукових архівів театру для подальшого використання. Подвійний зв'язок між «звуками пам'яті» й сучасними технологіями має стати перевагою при проєктуванні музею виконавських мистецтв.

Доповідь «Як активувати пам'ять об'єкта у візуальний продукт?» представив Люк Букрі, професор з досліджень у галузі театру в університеті Стендаль Гренобль III і та Філіп Годар, викладач виконавських мистецтв і заступник директора науково-дослідного центру Університету Монпельє III, актор, режисер та письменник. Обидва доповідачки привернули увагу присутніх до специфіки музею виконавських мистецтв [Meleshkina, 2011].

В нашому дослідженні ми зробили спробу об'єднати інформацію про вже існуючі музеї та створити умовну мапу таких закладів культури та мистецтва.

1. Музей кіно (Турин) або Національний музей кіно - італійський музей, присвячений національному кіно та кінопродукції міста. Турин є неофіційною столицею італійського кіно. Тут в 1897 р. були створена перша в Італії кіностудія, перший повнометражний фільм «Кабірія» (1914 році), версія стрічки «Війни і світ» (1950-ті). Сам музей кіно теж заснували у 50-ті (у 1953 р.) З 2000 року музей кіно розмістили у Моле Антонелліана (в перекладі «Колосс Антонелли»).

Музей кіно – це колишня будівля синагоги, будівництво якої не було завершено, будівлю придбав муніципалітет і добував вже для потреб Музею об'єднання Італії (Музей Рісорджименто). Добудований Моле Антонелліана віддали під Музей кіно. Шпиль споруди сягає позначки 167 метрів. Там створений майданчик огляду міста. В бічних галереях споруди експозиції з фото та кіноплакатами і афішами на п'яти поверхах. Будівля оснащена скляним ліфтом. За сучасним технічним облаштуванням музей вважається серед найкращих. Працює музейний магазин з книжками про кіно та відео. Це головна будівля для Туринських кінофестивалів [Amedeo Benedetti, 2002].

2. Музей декорацій та мініатюр в Ліоні. Музей, відкрито на батьківщині братів Люм'єр, займає п'ять поверхів, більш 120 експонатів, присвячених таким стрічкам, як «Парфюмер: історія одного вбивці», «Термінатор», «Люди в чорному», «Зіркові війни» тощо.

3. Дім-музей Сергея Параджанова в Єревані. В музеї більш 1400 експонатів, серед яких ляльки, малюнки, колажі, кераміка, ескізи до кінострічок і багато іншого з його творчості. Крім того, там можна побачити ненадруковані сценарії і ілюстрації, які Параджанов створив під час перебування у тюрмі [<https://parajanovmuseum.am/en/>].

4. Музей кіно м. Одеси (одеська кіностудія). Експозиція музею розташована в невеличкій комнаті 28 кв. м, але тут є дуже важливі речі: кіноапарат Іосифа Тимченко (винахідці з Одеси), фото документи про історію перших кіноательє «Мірограф», «Мізрах», діяльність Борисова та Харітонова, і саме робота кіностудії жо початку 1941 року. Також в музеї матеріали групуються за розділами:

- раритетні видання (книги, газети, журнали о кіно з 1900 року)

- персоналії перших директорів Одеської кіностудії – Михайла Капчинського, Лазаря Поляка, Генадія Збандута, Віри Холодної; режисерів кіностудії Георгія Тасіна, Олександра Довженка, Кіри Муратової; акторів Амвросія Бучмі, Володимира Висоцького.

- Окрему експозицію складають технічні засоби та пристрої.

Серед новітніх форм роботи квест екскурсії за мотивами легендарних кінострічок. Наприклад, гумористичний квест «12 стільців», квест «ліквідація» [<https://www.odesafilmstudio.com.ua/en/services/excursions/>].

5. Музей театру – це тот тип музею, який функціонує всередині самого театру. Це найстаріший тип музею, тому що речі в ньому зберігають з періоду заснування. Це закритий тип музею. Іноді це може бути приватна колекція однієї людини, яка потім подарувала її державі. Так сталося з музеєм і театальною колекцією Бахрушина О.О. Спершу, він збирав раритетні речі епохи Наполеона. Одного разу, він похвастався раритетними театральними реліквіями своєму двоюрідному братові Купріянову. Ця зустріч спонукала Бахрушина зайнятися

мистецтвом колекціонування. 30 травня 1894 року він уперше показав свою театральну колекцію широкому загалу Москви. З того часу і розпочалася історія створення московського літературно-театрального музею. В 1913 році він передає свою колекцію Академії наук і стає почесним попечителем музею довічно [https://www.gctm.ru/].

Тут слід визначити різницю між музеєм театру та притеатральним музеєм.

Музеї театру – непередвзяте відношення до колекції. Систематичне та заплановане поповнення експонатів, серед яких документи, предмети та атрибути театральні. По факту, музей театру це не колекція, а речі. Виконує роль архіваріуса, він не обирає окремі речі за смаком чи ціною, в цьому він безадресний.

Театральний музей – це навпаки, установа, яка предвзято відноситься до відбору експонатів. Це якийсь фетишизм театральних артефактів. Наприклад, у О. Бахрушина біла колекція істоптаних пуантів балерин (здається це не важливі речі, але вони належали великим балеринам, і до нас дійшли завдяки пристрасті колекціонера).

6. Музеї ляльок та музей театрального костюма – це самий розповсюджений тип музею. Наведемо приклади відомих музеїв та їх колекцій.

- Воронеж: Музей театральної ляльки імені О.А. Веселова. Створено при театрі ляльок «Шут» (м. Воронеж). Експозиція містить афіши, ляльки, відеозаписи вистав. Автор колекції драматург та режисер з Санкт-Петербурга Олександр Веселов. Форми роботи в музеї – лекції, бесіди, екскурсії, інтерактивні ігри.

- Кострома: Музей театрального костюма. Будівля, в якій знаходиться музей Костромського державного драматичного театру імені А.Н. Островського — це дім, в якому народився засновник російського театру Федір Волков. В експозиціях представлено старовинні фотографії, реквізити до вистав 20-х р ХХ в., раритетні документи, костюми з різних вистав: «Гамлет» «Царь Федор Иоаннович», «Смерть Иоанна Грозного». Також реконструйовано інтер'єри з вистав Олександра Островського. Серед постійних форм роботи в музеї: виставки, інтерактивна програм «Як народжується вистава», тематичні екскурсії.

- Санкт-Петербург: музей Александринского театра. В музеї представлено сценічні костюми, реквізит, який було створено за ескізами відомих художників того часу – Іваном Білібіним, Олександром Головіним, Натаном Альтманом та інших.

7. Музеї Радіотеатру. Ідея створення такого музею належить зок Володимирівні Чернишовій – письменниці, драматургу та редисеру. Зібрання з приватної колекції – це фотографії, документи, записи радіо вистав, - це все ілюструє окремі сторінки з історії радіо, з творчості режисерів, акторів та дикторів. Зоя Володимирівна передала в дар музею А.Бахрушина свою квартиру. Там було розташовано музей-студія Радіотеатру. Структура музею не дозволяє показати весь матеріал одночасно.

- Музей театру в Австрії було відкрито 26.10.1991. в дворовому комплексі Любковиц. Перші експонати музею входили до складу Австрійській бібліотеці. На межі ХІХ і ХХ сторіччя у Відні можна назвати періодом розквіту театрального мистецтва. Великим попитом користуються на той час театральні та музичні

виставки, наукові дослідження, пов'язані з темою театр. В 1921 році була створена Австрійська бібліотека з окремою театральною колекцією. Засновником та організатором вважають *Josepha Gregora (1888-1960)*, бібліотекаря, музикознавця та театрознавця [https://de.wikipedia.org/wiki/Theatermuseum_(Wien)]. Але тільки у 1975 році було засновано сам музей - **Австрійський музей театру (Österreichisches Theatermuseum)**. Основні форми роботи - проведення виставок. Колекція складалась зі 100 тисяч різних малюнків і гравюр, 600 різних моделей театральних костюмів різних епох, фотографій відомих акторів, письменників, композиторів тощо. Одним з безцінних експонатів музею є унікальний театр маріонеток *Рихарда Тешинера (1879-1948)* під назвою «*Золота шафа*». Сьогодні крім експозицій музею пропонує тематичні екскурсії, інтерактивні вистави (пантоміму), кінопокази тощо.

8. Музей – лабіринт ляльок з Чехії. Театр Дракон - це центр Міжнародного інституту фігуративного мистецтва. Мета – фокус не тільки на колекціях ляльок, але перш за все на їх авторів – митців, художників. Театр було засновано за ініціативою Йозефом Крофтом у 1993 р у зв'язку з «необхідністю проведення наукових досліджень, пошуку нового театрального художнього образу для дітей». Центр співпрацює зі школами, іншими театрами, суспільними організаціями та владою міста. Театр намагається бути максимально відкритим до різних ініціатив, творчості, театральні стимулювати та акцентувати знання не тільки на матеріалах, з яких зроблено ляльки, а й їх функції – за допомогою ляльок виконувати профорієнтаційну, науково-дослідницьку місію, інвестування та продюсування, і, насамперед, показати ляльковий театр як феномен театрального мистецтва. Під егідою центру (інституту) було ініційовано, організовано та проведено низька міжнародних проектів; створено декілька закордонних театральних резиденцій з Франції, Фінляндії та Норвегії.

Лабіринт театру це унікальна сучасна будівля, яка створена спеціально задля поєднання функцій мистецтва та навчання і виховання. Тут можливо отримати не тільки тасмниці театрального мистецтва, а й доторкнутися до речей, які є навколо нас. Лабіринт складається з інтерактивної лабораторії, тимчасових виставок в галереї, майстер-класів у творчої майстерні, студійної сцени.

9. Музейний перформанс. Прикладом взаємозв'язку, взаємовпливу, взаємодії театру та музею став Білорусько-Шведський проект «Art IncLab»: музейний перформанс як засіб інклюзивної комунікації». Цей проект створено для людей з обмеженими можливостями. Провідна форма – перформанс. І знову – принципи синтезу музики, танцю, рухів, мультимедійних можливостей, театральних вистав. Організаторами стали Національний художній музей Республіки Білорусь та суспільної організації зі Швеції ShareMusic & Performing Arts (керівник Софья Александерссон) [Рыжакова С.Е.,2016].

Мета проекту – навчити відвідувача бачити твір мистецтва нестандартно, відкривати нові змісти. Креативними кураторами (тьюторами) з боку «ShareMusic & Performing Arts» стали спеціаліст з мультиплікаційної графіки, анімації, інтерактивному дизайну Хелен Берг, композитор і музикант Томас Хюленвік, асистент творчих керівників Йоханна Ханн (Мінськ), хореограф и танцовщица Хелен Карабуда і музикант, композитор Юнас Юнассон (Мінськ) музиканти -

Юнас Ларссон, засновник групи сучасної класичної музики «Gageego» і Поль Ботен, композитор і музичний продюсер (Мінськ), саунд-композитор Ян Карлеклев, спеціаліст з комп'ютерної музики і режисер Оса Йоханнессон (м.Могильов). Їх праці проходила в тісній взаємодії з молодими білоруськими асистентами - композитором Мариною Лукашевич і музикантом, з вдами зору Яном Гончаровим, режисером соціального театру Валентиною Мороз, художником-монументалістом Василем Зенько. Процес репетицій учасників Лабораторій ретельно задокументовувався (фото та відео зйомка).

Перформанс – не є арттерапевтичною практикою, але така форма репрезентації творів мистецтва направлена на спільне подолання страхів, на формування віри в свої сили та можливості. Тому, формат перформанса обраний не випадково – це одна з форм сучасного мистецтва ХХ сторіччя, гра, церемоніал, ритуал публічного дійства. Опит проведення подібних перформансів відомий вже у Білорусії, де художниця-концептуаліст Людмила Русова у виставковому залі музею презентувала цілий фестиваль перформанса під назвою «Новинки». Це є прикладом авторського перформанса.

Музейний перформанс змінює рольові правила: відвідувач стає активним актором чи глядачем, а простір музею – театральною сценою. Теж саме відбувається під час проведення квест-екскурсії у просторі музею. Сам факт таких взаємин з твором мистецтва також встановлює свої правила «гри»: художник виступає в ролі деміурга, куратор музею виконує роль медіатора, а глядач – пасивний споживач творчого продукту.

Перформанс, так же як і квест – є заздалегідь підготовленим дійством, з іншого боку ж – це творчий акт, який проходить у реальному часі і просторі, і тому іноді він непередбачуваний та спонтанний. Перформанс і квест – дві новітні форми музейно-театральної комунікації, які виконують не тільки функцію розважальну, а й функцію інформування, наставництва, навчання.

Висновки. Отже, проведений аналіз дозволяє зробити уявлення про сучасні функції, напрямки та форми роботи з глядачем в музейному просторі, за допомогою театралізації. Музеї та театр виступають агентами чи «репрезентантами» культурної політики. Вони не тільки є місцем збереження національної культурної спадщини і проведення різних наукових досліджень, а й місцем комунікації, спілкування, спільного творчого дійства. Простір музею має багатий потенціал для нових моделей комунікації, і як і в театрі, глядач може отримати як результат – нові емоції, спектр нових почуттів. Межа між такими галузями культури як театральне мистецтво та музеєзнавство чи колекціонування, на сьогодні розмиті. Ми можемо спостерігати як ці галузі культури можуть збагачувати одна одну новими ідеями і методиками роботи з масовим споживачем.

Reference

1. Rudavina I.G. (2012). Development of theatrical museums on a voluntary basis in left-bank Ukraine mid-1950 - 1980 BIR Culture of Ukraine. Issue 39.
2. Kalugina T.P. (2001) Hudozhestvennyy museum is a phenomenon of culture. SPb.
3. Shlyahina L. M. (2010) Museum pedagogy. Methods of theatricalization // Actual problems of the museum del. M.: ICAR, P. 54-57.
4. Polyakov T.P. (2003) Mythology museum projecting. M.

5. Alekseyeva I. B. (2008) Theatricalization on academic exposition // Museum pedagogy in the museum communicate: tr. Goss. Museum of History of St.Petersburg. SPb. P. 115-120.
6. Nikityna A. B. (2003) Shkolnaya theatrical pedagogy in the context of the Soviet Russian imagery // Pedagogy of discussion. M., p. 129-137.
7. Meleshkina I. (2011) <http://old.kultart.lnu.edu.ua/Proscaenium/prostsenium%20new/>
8. Meleshkina I. (2011) <http://old.kultart.lnu.edu.ua/Proscaenium/prostsenium>
9. Amedeo Benedetti. (2002) Museo Nazionale del Cinema, in Il Cinema documentato in Italia, Genova, Cineteca D.W. Griffith, pp. 16–25
10. Museum Parajanova / <https://parajanovmuseum.am/ru/>
11. Museum of cinema // <https://www.odesafilmstudio.com.ua/ru/services/excursions>
12. Theatral museum // <https://www.gctm.ru/>
13. Theatre of dools in XX century. <https://webkonspekt.com/?room=profile&id=22433&labelid=263468>
14. Ryzhakova S.E., Sirotkina I.E. (2016) Performance studies: concept and research approaches. Observatory of Culture. 2016. T. 13. № 6. S.726-733
15. Korotkova M.V. (2018) Theatre and Museum: Vicoristannia Priyomiv Teatralizatsii v Kulotsov-navchalnoi diyalonsti muzeyu. Science and School.No4.P.128-132.
16. Gavrilyuk P. I. (1996) Svit lyalkovikh obraziv / P. I. Gavrilyuk, R. T. Kovalova // Kul'tura Ukrainy : Zb. articles / Pid red. M. V. Dyachenka, V. M. Sheika. KHDIK, Vip. 3. S. 108 — 113.
17. Public Museums of Ukraine: history, experience, problems (1979) / I. T. Bulny, I. G. Yavtushenko. Art, Kyiv 179 p.
18. Museums theatrical (1964) // Theatrical encyclopedia. / Chapters. Ed. P. Markov. M.: Ows. Encyclopedia, T. 3. P. 990 - 991.
19. Petrova V. (2002) Keeper theatrical memory /Kharkivians. № 29. P. 4.
20. Stogny Y A. (2009) Museum of theatrical kukol : putevodytel / A. Stogny.H. Golden Executions, 104 p.
21. Theatrical museums in the USSR (1969) *Works of THE MUSEUM and baptism of monuments history and culture.* P. 3 —10.
22. Nechvatolova Jana. (2010) Divadlo DRAK — Labyrint Divadla Drak <https://draktheatre.cz/labyrint-divadla-drak/>

"PHILOSOPHY OF MUSEUM SPACE": NEW COMMUNICATION PRACTICES (QUESTS, PERFORMANCES)

Ovcharenko Tetiana

Abstract. The article is devoted to the study of the latest cultural practices, which include communication techniques of work in museums of various types, including the tertheatral. It was established that there are three aspects of the synthesis of the theater and the museum: the dramaturmy of the museum space, the museum and training, the museum and the spectacle. Analysis of scientific sources has shown that but there are already many scientific papers on the topic of our research. Usually, these are materials of round tables, conferences, symposiums. In today's time of total globalization and commercialization, museums and theaters are becoming a significant link in the field of leisure. The functions of these institutions are changing: in the modern cultural space, they become cultural centers that should calm down, encourage reflection, distract from all-persevering problems, and such a consumer-hedonistic function comes first. It is determined that the most effective and famous forms of work in museums were quest tours ("museum quest") and performances ("live paintings"). It is these forms of work that provide the opportunity of museum and theatrical communication, and perform not only the function of entertainment, but also the function of informing, mentoring, training. Both theater and museums are places where cultural heritage is preserved and there are time categories of "past-present-future". So, the analysis allows you to make

an idea of modern functions, directions and forms of work with the viewer in the museum space, with the help of theatricality. Museums and theatre act as agents or "representative" of cultural policy. They are not only a place of preservation of national cultural heritage and conducting various scientific researches, but also a place of communication, communication, joint creative action.

Key words: cinema museum, theater museum, quest tour, museum quest, live quest, theatricality, museum and theatrical communication, performance.

Ілюстративний матеріал:

1.Музей ляльок О.Веселова

2. Кострома: музей театального костюму.

3. Санкт-Петербург: музей Александринського театра

4. Віденський музей театру (Theatermuseum)

5. Білорусько-Шведський проект «Art IncLab»: музейний перформанс як засіб інклюзивної комунікації.

Стаття надійшла до редакції 19.12.2021